

Zbigniew Ondřej Adamus – soudní znalec
Obor stavebnictví, odvětví různá, specializace domovní komíny, komínové systémy
Dvořákova 259, 739 61 Třinec

Znalecký posudek komína 47 Obytné stavení z Jezerného č. 38

**ve věci funkčnosti komína, kamen a sporáku na pevná paliva v objektu
Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm,
„47 Obytné stavení z Jezerného č. 38“**

Objednatel posudku: Objednávka ze dne 22.09.2015
Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm
Palackého 147, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

Datum zpracování: 09.11.2015

Počet stran: 16

Výtisk č.: 1

Zpracoval: Zbigniew Ondřej Adamus

Účel posudku: Zjištění technického stavu spalinové cesty, její funkčnosti a schopnosti bezpečného provozu, zjištění případných závad při její sestavení, instalaci a provozu, jakož i zhodnocení podmínek pro připojení spotřebičů paliv na spalinovou cestu a jeho provozování. Účelem posudku je následné určení funkčnosti spotřebiče paliv ve vztahu ke stavu spalinové cesty.

Posudek vypracoval: Zbigniew Ondřej Adamus, Dvořákova 259, 739 61 Třinec, tel./fax: 558334867, znalec jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě 13.5.2008 č.j. Spr 1511/2008 v oboru Stavebnictví, odvětví různá, specializace domovní komínky, komínové systémy.

Součinnost: Ing. Antonín Šimáček, Písečná 243, 742 85 Vřesina
Tel.: 606634878, znalec jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě ze dne 3.3.2003, č.j. Spr. 1725/2003 pro základní obor Technické obory (různé), specializace Individuální topidla (krby, kachlová kamna, sporáky aj.)

Znalecká posudek je vypracován ve smyslu NV č.91/2010 Sb. o podmírkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv, vyhlášky MMR č.268/2009 Sb. o obecných technických požadavcích na výstavbu a ČSN 73 4201 navrhování komínů a kouřovodu a připojování spotřebičů paliv, jakož i navazujících platných předpisů o spalinových cestách a spotřebičích paliv (ČSN EN 15544).

Posudek obsahuje **16** stran textu vč. průvodní stránky, **9** ks fotografií, **x** tabulek výpočtu vložených v textu, včetně jedné přílohy a předává se ve třech vyhotoveních objednateli, jedno vyhotovení zůstává v archívnu znalce jedno vyhotovení postoupeno znalci na kamna.

1. Předmět znaleckého posudku

Předmětem znaleckého posudku je posouzení technického stavu spotřebiče na pevná paliva a spalinové cesty v objektu budovy „47 Obytné stavení z Jezerného č. 38“ v prostoru Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, zjištění případných závad a nedodržení technologických postupů při instalaci spotřebiče paliv, vč. připojení spotřebiče paliv na komín a podmínek pro jeho funkci.

Úkolem znalce je odpovědět souhrnným otázkám ve vztahu k umístění spotřebiče paliv, konstrukci a funkčnosti spalinové cesty a k provozu spotřebiče paliv.

2. Nález

V souladu s výše uvedeným bylo znalcem v oboru domovní komíny a komínové systémy Zbigniewem Ondřejem Adamusem, za přítomnosti Ing. Antonína Šimáčka - znalce v oboru kamna, provedeno prozkoumání podkladů ve věci technického stavu a bezpečnosti provozu spalinové cesty a připojeného spotřebiče paliv (pekařská pec s venkovním ohništěm a kuchyňský sporák s plotnou) v objektu „47 Obytné stavení z Jezerného č. 38“ v areálu Valašského muzea v Rožnově pod Radhoštěm. Proběhla prohlídka topidla v I.NP a dále obhlídka průběhu komínového tělesa v místnosti, půdním prostoru a z venkovní části domu pro zjištění podmínek k možnému bezpečnému provozování spalinové cesty a topidel.

V zájmu posouzení způsobilosti topidel a spalinové cesty bylo znalci provedeno:

- **Ověření technické způsobilosti připojených kamen**
- **Pořízení fotodokumentace v objektu „47 Obytné stavení z Jezerného č. 38“, připojení stávajícího spotřebiče paliv, spalinové cesty uvnitř objektu a její venkovní část**

2.1 Jedná se o jednopodlažní budovu se sedlovou střechou. V pravé straně od vchodu (chodby) je hospodářský prostor (komora a dřevník), v levé části se nachází obytný prostor (jizba). Tato část objektu má velikost do 28,5m², je vybavena jako obytná místnost s kuchyní. V tomto prostoru se nachází pec a kuchyňský sporák s plotnou.

2.2 Stav obytné části domu, jeho vnitřní uspořádání, je patrné z doložené fotodokumentace (foto1, 2 – nové a původní topidlo). Je patrné zejména uspořádání jak částí topidla pec, tak přistavený kuchyňský sporák s plotnou a pečící troubou.

Z přední strany topidla je patrný vstupní otvor pro pečení s převisem horní římsy uspořádané do tvaru otevřeného krbu. Konstrukce římsy je podezděná ze dvou stran, které zároveň částečně drží přední část komínového tělesa.

Foto 1

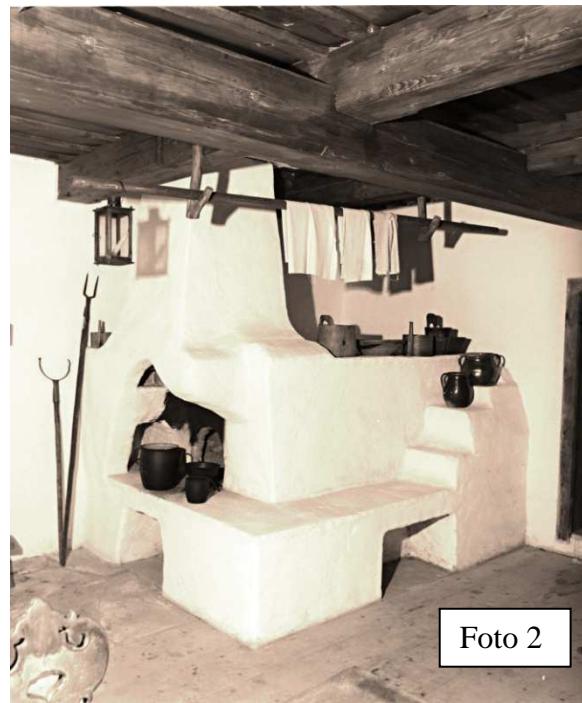

Foto 2

- 2.3 Komínové těleso je založeno částečně nad přední hranou pekařské pece a částečně je podepřeno boční podezdívkou, která následně drží i kouřovou římsu nad prostorem před pecí. Toto založení komína lze dnes považovat ve smyslu ČSN 73 4201 za svislý kouřovod s funkcí komína. Vybírací otvor průduchu je proveden z čelní strany základu komínového tělesa nad pecí, směrem do místo. Tento vybírací otvor bylo možno po částečném pootevření používat i jako vstup kouře do komína při provozu jak pekařské pece, případně použití otevřeného ohně pro přípravu pokrmu pod kouřovou římsou.
- 2.4 Současný stav komínového tělesa je zachován v původním provedení. V části před pekařskou pecí byl vstupní otvor pro vymetání a redukci komínového tahu překryt nehořlavou deskou, v historicky původním provedení lze předpokládat, že to byla kamenná deska. Nyní je to kovový uzávěr (foto 3).

Foto 3

- 2.5** Komín, komínová konstrukce, je dle ČSN EN 1443 zařaditelná do kategorie **zděný, jednovrstvý komín**. Průduch komína je v části nad pecí proveden z plných pálených cihel. Rozměr průduchu je základní částí 350x450mm. Průduch je z vnitřní strany omítnut, vnitřní omítky jsou vedeny až po komínové ústí.

Vnější část komínového tělesa je rovněž omítnuta, včetně prostupu do půdního prostoru a v půdním prostoru. V průchodu střešní krytinou je komín z vnější části ošetřen dodatečnou vrstvou omítky. Průchod střešní krytinou je z vrchní části oplechován, v ostatních místech vrchní části jsou mezi střešním krytem ze šindelů mezery do 10mm až na komínové těleso (foto 4). Ze spodní části střechy je izolační podhled.

- 2.6** Instalovaný spotřebič – pekařská pec a přistavený zděný kuchyňský sporák, byly schopny obsloužit veškeré potřeby obyvatel objektu. Přistavený původně zděný, V současnosti kachlový kuchyňský sporák s plotnou sloužil jak k vaření, tak i zajištění tepla v prostoru. Odvod spalin je proveden z přístavby v přiléhající k hlavní jizbě a dále je zděný kouřovod veden do sopouchu ve spodní části komínového tělesa. Jelikož je komínové těleso v provedení „svislý kouřovod s funkcí komína“ založeno nad pekařskou pecí, bylo nutno provést sopouch až nad touto konstrukcí.
- 2.7** Komínové těleso jednovrstvé konstrukce je vedeno nad šikmou střechou do 1m (foto 5 a 6). V době zpracování dokumentace znaleckého posudku je doporučováno respektovat požadavek ČSN 73 4201 (dříve ČSN 73 4205 apod.) a venkovní část komínového tělesa prodloužit v místě vyústění na min. 0,4m nad hřeben střechy.

S ohledem na původnost komínů nad střechou v době stavby objektu lze uvažovat o výši komína nad hřebenem střechy v rozsahu 0,4m do 0,85m. Celková délka účinné části komína je v současnosti cca 3,6m. Požadavek ČSN 73 4201 nejmenší účinné části není pro tento případ (svislý kouřovod s funkcí komína) definován. Dosažení výšky komína nad hřebenem střechy je otázka bezpečnosti jeho funkce a zamezení vnikání spalin do krytiny střešní konstrukce (nebezpečí zanesení jiskry). Provedení odpovídá původnímu projektu a vyústění je pouze do 0,3m pod požadavek projektu. Nástavby krytu ústí musí respektovat původní požadavek výšky vyústění, vývod spalin v rovině hřebene vyhovuje.

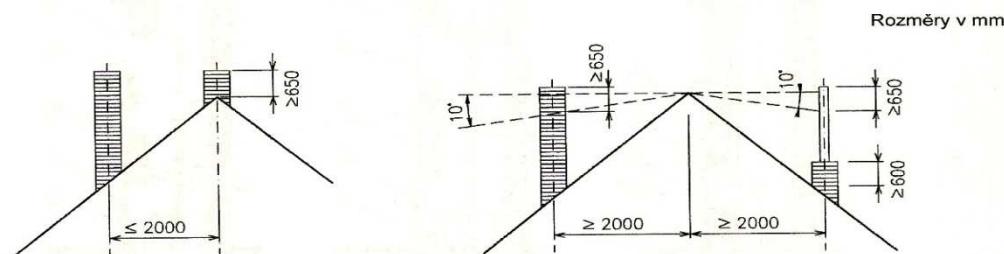
Foto 5

Foto 6

Požadavek současné ČSN 73 4201 v kontextu vyhlášky 268/2009 Sb. na výšku vyústění:

6.7.1.1 Komín se vyústuje tak vysoko, aby za všech provozních podmínek připojených spotřebičů paliv byl zajištěn bezpečný odvod a rozptýl spalin do volného ovzduší. Při provozu komínů má být vyloučen rušivý vliv okolních objektů na funkci komína. Nejmenší povolené výšky komínů nad střechou budovy, od střešních oken a od nástaveb nad plochou střechou stanoví 6.7.1.2 až 6.7.1.6. Vliv sousedních objektů na výšku komína stanoví 6.7.1.7.

Obrázek 4 – Způsob vyústění komínů nad šikmou střechou

6.7.1.2 Za šikmou střechu je považována střecha, která má sklon od vodorovné roviny větší než 20° . U šikmé střechy musí mít komín s přirozeným tahem ústí nejméně 650 mm nad hřebenem, popř. větrným úhlem podle zásad uvedených na obrázku 4.

2.8 Platným právním předpisem pro kontrolu komínů před jejich uvedením do provozu po provedených změnách (nové instalaci spotřebiče paliv, změna spalinové cesty apod.) je od roku 2011 Nařízení vlády 91/2010 Sb. o podmírkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv.

Požadavek Revize spalinové cesty je uveden v § 5:

§ 5
Revize spalinové cesty

(1) Revizi spalinové cesty provádí odborně způsobilá osoba, která je držitelem živnostenského oprávnění v oboru kominictví¹⁾, a která je zároveň

- a) revizním technikem komínů³⁾,
- b) specialistou bezpečnosti práce-revizním technikem komínových systémů³⁾, nebo
- c) revizním technikem spalinových cest³⁾.

(2) Revize spalinové cesty se provádí

- a) před uvedením spalinové cesty do provozu nebo po každé stavební úpravě komína,
- b) při změně druhu paliva připojeného spotřebiče paliv,
- c) před výměnou nebo novou instalací spotřebiče paliv,
- d) po komínovém požáru,
- e) při vzniku trhlin ve spalinové cestě, jakož i při vzniku podezření na výskyt trhlin ve spalinové cestě.

2.9 Pokud bude následně spotřebič a spalinová cesta využíván (byť i k občasnému provozu), je povinností provozovatele spotřebiče paliv a spalinové cesty respektovat požadavek NV č.91/2010Sb., §1 a další (§6).

Viz znění §1 a §6:

§ 1

Podmínky požární bezpečnosti

(1) Každý si musí počítat tak, aby při provozu komína a kouřovodu (dále jen 'spalinová cesta') a spotřebiče paliv nedocházelo ke vzniku požáru.

(2) Provoz spalinové cesty a spotřebiče paliv se považuje za vyhovující z hlediska požární bezpečnosti, jestliže se kontrola, čištění a revize spalinové cesty, čištění spotřebiče paliv a vypalování komína provádí způsobem a ve lhůtách stanovených tímto nařízením vlády, a pokud nejsou při jejich čištění, kontrole nebo revizi shledány závady.

§ 6

Zpráva o provedení kontroly anebo čištění spalinové cesty a revizní zpráva spalinové cesty

(1) O provedené kontrole anebo čištění spalinové cesty vydá odborně způsobilá osoba písemnou zprávu podle vzoru uvedeného v příloze č. 2 k tomuto nařízení. Pokud právnická nebo podnikající fyzická osoba provede čištění spalinové cesty podle § 3 odst. 1 svépomocí, učiní o tom záznam do požární knihy⁴, popřípadě jiné provozní dokumentace, kterou předloží odborně způsobilé osobě při provádění kontroly.

(2) O revizi spalinové cesty vydá odborně způsobilá osoba písemnou zprávu podle vzoru uvedeného v příloze č. 3 k tomuto nařízení.

(3) Pokud odborně způsobilá osoba při kontrole, čištění nebo revizi spalinové cesty zjistí nedostatky, které bezprostředně ohrožují požární bezpečnost, zdraví, život nebo majetek osob a které nelze odstranit na místě, neprodleně oznámí tuto skutečnost písemnou cestou v případě nedostatků způsobených nedodržením technických požadavků na stavbu příslušnému stavebnímu úřadu a v případě nedostatků týkajících se nedodržení požadavků na požární bezpečnost orgánu státního požárního dozoru.

3. Podklady pro vypracování odpovědí znalece

Fotodokumentace objektu za účasti objednatele znaleckého posudku.

Ostatní podklady pro vypracování znaleckého posudku:

1. Nařízení vlády 91/2010 Sb. o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv
2. Zákon č.22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky a Nařízení vlády č.163/2002 Sb. o technických požadavcích na vybrané stavební výrobky
3. Vyhláška 268/2009 Sb. o obecných technických požadavcích na výstavbu (v kontextu původních požadavků vyhl.87/1976 Sb., §133 a vyhl.137/1998 Sb., §35, případně podmínky pro stavby komínů v Rakousku-Uhersku).
4. ČSN EN 1443:1999 (2004) Komínové konstrukce – Všeobecné požadavky
5. ČSN 73 4201 Komíny a kouřovody – Navrhování, provádění a připojování spotřebičů paliv (dříve ČSN 73 4205 – 73 4219, ČSN 73 4201 – 7 4210)
6. ČSN EN 15 544 Individuálně stavěná kachlová kamna/omítnutá kamna - Dimenzování
7. Posudek spotřebiče paliv a návaznost na spalinovou cestu – znalec Ing.Antonín Šimáček

4. Zhodnocení stavu komína, správnost připojení spotřebiče paliv

- 4.1** Hodnocený komín a jeho příslušenství v současném stavu nesplňuje požadavky na bezpečnost a spolehlivost provozu. Lze dovodit, že komín nesplňoval požadavky dle původní vyhl.137/1998 Sb., vyhl.268/2009 Sb. §24. V případě odkazu na normové hodnoty je nutno prvotně uvažovat o ČSN 73 4205, následně ČSN 73 4201.

Ale v případě argumentu k posuzování staveb starších více jak 100 – 150 let lze uplatnit jednoduchý odkaz na požární předpis, Řád proti ohni pro města a městyse, patent Josefa II. z roku 1785. Skutečné provedení odpovídá projektu a je tedy věci projektanta, jak uplatnil požadavky na dosažení výšky vyústění komína dle tehdy platných podmínek.

VÝNATEK Z ŘÁDU HAŠENÍ OHNĚ PRO KRAJE, KTERÝ VYDAL CÍSAŘ JOSEF II

Dvacátého pátého července 1785 vydal Josef II pro kraje České země Řád k hašení ohně. Řád měl sloužit k zamezení, časnému vyjevení, spěšnému hašení ohňů a k opatrnosti proti následkům, ježtoby pro uhašení ohni se udáti mohli.

Podívejme se na některá jeho ustanovení:

Z pohledu stavení

Poněvadž neforemný způsob stavení netolikо k povstání ohně, ale také k jeho většímu rozmáhání příčinu dáti může, tedy se má při zakládání nových domů na to hleděti, aby jeden dům k druhému stavěný nebyl, nýbrž kde možná jest, prázdné místo jednoho sáhu mezi každým domem se nacházelo.

Komíny

Dřevěné komíny, kde domy skrze chudobu docela ze dříví vystavěni jsou, nemají se trpěti, a budoucně zcela se zapovídají.

Zděné komíny ale mají na půl cihly silni, a ne na stojící cihlu zdění býti, ostatně **at' nejsou velmi nízké, nýbrž dostatečně nad střechu vyhanané**, dosti prostrané, aniž křivě vedené, aby lehce prolezeti a vymítání býti mohli.

- 4.2** Komínová konstrukce nebyla v minulosti dostatečně zhodnocená z pohledu výšky vyústění. V případě konstrukce spalinové cesty jako kouřovod s funkcí komína není nedostatkem výška účinné části komína pod 5m. Avšak nízká výška vyústění nepřispívá k bezpečnému provozu spalinové cesty.
- 4.3** Dále byla vystavená dílčí část znaleckého posudku znalcem Ing. Antonínem Šimáčkem k podmínkám bezpečného provozu spotřebičů paliv:

Odborné posouzení, pasport toopeniště

v rámci stavby „**47 Obytné stavení z Jezerného č. 38**“

Umístění topidla:

Topidlo je situováno v objektu rolnické usedlosti, v 1.nadzemním podlaží, kde byl prostor pro vaření a bydlení spolu.

Popis objektu:

Rolnická usedlost z Velkých Karlovic – Jezerného čp.38 . Rekonstrukce obytného stavení spolu s originálními hospodářskými stavbami tvoří kompletní hospodářskou jednotku, založenou na konci 18.století. Chlév s kůlnou, ovčínem, stodola s chlívkou a stáj pro koně jsou využívány k chovu hospodářských zvířat i dnes. Dům má zavedenou elektřinu a je zařízen nově předměty, obvyklými ve třicátých letech 20. Století, kdy se začala řada domácností modernizovat.

Druh individuálního topidla:

Popis individuálního topidla:

Chlebová pec se zděným komínem nad ohništěm v domě čp. 38 z lokality obce Velké Karlovice – Jezerného. Dům byl přenesen do Valašského muzea v přírodě Rožnov pod Radhoštěm.

V jizbě je postaveno těleso topidla s otevřeným ohništěm. Před čelustěmi roubení vystupuje zpod těla chlebové pece a vytváří manipulační plošinu, na které se zakládalo ohniště. Vedle chlebové pece je přistavěn kachlový sporák (pravděpodobně dodatečně při převezení do skanzenu....). Jakmile měl dům zděný komín (dle nařízení podle „Ohně hasicího řádu Marie Terezie z roku 1751, který řešil mimo jiné i zděné komíny a vzdálenosti dřevěných podlah od těla pece, také izolace dřevěného stropu od krovu vrstvou hliněné mazanice), mohl se přistavět k tělesu chlebové pece sporák (neboli kuchyňská kamna). Obvykle měl litinovou plotnu, pod kterou se rozněcoval oheň přes přikládací dvířka. Ve střední Evropě se k takovému ohništi přistavovala tzv. kobka, pečící trouba. Vedle sporáku se zde obezdil hranolový prostor kachlemi jako sporák, kterým prochází dým zpod plotny a ohřívá hranatou plechovou troubu upevněnou uvnitř tohoto prostoru. Do trouby se zasouvají plechy k pečení a její prostor z čela uzavírají plechová vyklápěcí dvířka. Trouba začala částečně nahrazovat pec a souviselo to se zvyšováním nároků na kulturu sváteční stravy, např. obřadního pečiva. Hospodyně se díky tomuto uspořádání topidla mohly s vařením vrátit zpět do světnice (je již převažujícím topidlem sporák s uzavřeným ohništěm), kdy chlebová pec je využívána pouze pro pečení chleba, a to jen občas.

Konstrukce individuálního topidla:

Protože neexistuje fotodokumentace z konkrétní realizace stavby topidla, vycházíme z historických pramenů a dochovaných podkladů ze staveb obdobných topidel (předpoklad snahy Valašského muzea v přírodě o zachování maximální autentičnosti historických staveb převážených do skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm).

Od nejstarších hmotných dokladů dochovaných v Podbeskydí můžeme sledovat, jak chlebovou pec lidé stavěli z kamene a hlíny (později i pálených cihel) na roubeném podstavci v rohu u dveří, převážně proti oknům okapové strany domu a ústím obráceným ke štírové stěně. Přiléhající stěna k topidlu byla tvořena dvěma dřevěnými trámy dole na podlaze a nahoře pod stropními trámy a mezi nimi se vyplnila stěna z kamene a hlíny, a to po celé délce stěny až ke dveřnímu ostění. Tím jak začali poddaní uplatňovat požadavek „Ohňového řádu“ pojednávajícího o kontaktech roubených stěn a pecí, tak se od druhé poloviny 18. století v horských vesnicích Meziříčsko- rožnovského panství v jizbě na hraně pece nad ohništěm vyzdil komín svisle nahoru až nad střechu. Těleso komína i vyzděné stěny byly opatřeny vápennou omítkou s povrchovou úpravou – vápenným nátěrem.

Konstrukce komínu je řešena v jiné části tohoto posouzení.

Pro daný objekt a individuální topidlo existuje projektová dokumentace, a to:

- „půdorys a podélný řez chalupou“ v měřítku 1:50, které vyhotovili V.Kovář, M.Líbal a J.Línek. Jedná se o zaměření původního stavení s poznámkami, pravděpodobně před stěhováním do skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm. V rámci této dokumentace je zakreslena v půdoryse pec v rohu světnice o ploše 147 x 200cm a komínem v rohu místnosti. Což neodpovídá skutečně postavenému topidlu v objektu rolnické usedlosti Jezerné čp.38, kde je postavena pec s komínem nad ústím pece a z boku je přistavěn celokachlový sporák s troubou.

Originály citované dokumentace jsou uloženy ve VMP a některé fotokopie jsou přílohou tohoto pasportu.

Fotodokumentace topidla:

Pro dané individuální topidlo neexistuje průvodní dokumentace původní konstrukce, ani fotodokumentace či projekt nově stavěného topidla v objektu Jezerné čp. 38.

Skutečný stav topidla a návod k užívání:

Vzhledem k tomu, že daný objekt existuje již více než 150 let a je udržován ve funkčním stavu pro výchovu a poznání historie dalšími generacemi, projevuje se zub času i na jednotlivých konstrukcích. Vlivy jsou různého druhu, ať už je to koroze, povětrnostní vlivy, změnou % vlhkosti vzduchu i používáním topidel k temperování objektu v chladných obdobích.

Co se týče konstrukce topidla, tak lze rozdělit vlivy opotřebení na

:

- a) Korozí
- b) Používáním topidla k temperování
- c) Povětrnostní vlivy
- d) Chováním návštěvníků

Ad a) koroze, jakožto přirozený jev se projevuje trvale v čase a jeho působení lze přibrzdit pouze ochrannými nátěry (např. špekem se natíraly pláty u sporáku), což se v původním období běžně nedělo, takže nevyžaduje žádná mimořádná opatření . Více v bodě údržba topidla.

Ad b) Pro zajištění pravidelného provozu objektu rolnické usedlosti Jezerné čp.38 po celý kalendářní rok je nutné zajistit občasné temperování v objektu pomocí individuálního topidla. A to nejen pro udržení správného % přirozené vlhkosti v místnostech kvůli roubeným konstrukcím, ale také pro fungování obsluhy staveb, kdy navíc zajišťují i dobové ukázky, jak se v minulosti na venkově žilo, vařilo a topilo, pekl chléb v peci a podobně. Používání těchto topidel se sebou nese zátěž, kdy jsou konstrukce topidel namáhány střídáním a změnou teplot, což vede k roztažnosti materiálů (různé materiály – různá roztažnost) a postupnému narušení a destrukci. Ty se projevují např. drobnými prasklinami ve zdivu na stěnách topidel, mezerami mezi rámy a omítkou na zdivu, kolem dvířek, prohnutými a netěsnými tály na sporáku, vypadanou spárovací hmotou mezi kachlovím, apod.

Ad c) povětrnostní vlivy se projevují na tělese topidla tím, že není jiný způsob topení v objektu a pokud se pravidelně aspoň netemperuje v pokojových kamnech, tak zdivo topidla absorbuje do sebe zvýšenou vzdušnou vlhkost z okolí a při delší pauze by následně mohlo dojít, při rychlém zátopu, i k destrukci tělesa topidla díky roztažnosti vodních par naakumulovaných v tělese topidla.

Ad d) pro zabránění poškození exponátů v objektech skanzenu jsou v jednotlivých chalupách obsluhy, které dohlížejí na pořádek. I pro dodržení určitých pracovních podmínek dle zákoníku práce je třeba v topidlech pravidelně topit nejen temperovat.

Údržba topidla a bezpečnostní předpisy:

Z předešlého textu vyplynulo několik požadavků na používání individuálních topidel v objektu rolnické usedlosti Jezerné čp. 38:

- a) Protože se nejedná o pravidelné topení a užívání topidla k přípravě pokrmů, dochází k vyhasnutí a opětovnému rozdělávání ohně ve sporáku. Tato činnost se sebou nese zvýšenou tvorbu popela a uhlíků. Proto je třeba pravidelně vynášet popel po ukončení činnosti a opuštění objektu na konci pracovního dne. Jinak by musel být zajištěn dozor po dobu několika hodin po ukončení topení (podobně jako u svařování).
- b) Do sporáku se bude přikládat jen doporučená dávka paliva a v určených intervalech přikládání, aby nedošlo k nekontrolované akumulaci tepla v místech bez možné kontroly a následnému zahoření.
- c) Před každým zahájením topení a po jeho ukončení (před odchodem na konci pracovního dne) provede obsluha topidla vizuální prohlídku tělesa topidla, zda nenastaly změny – např. nové praskliny v omítce, unikání kouře, apod.
- d) O všech mimořádných okolnostech a změnách bude obsluha topidla bez zbytečného odkladu informovat vedení VMP.

Provozní předpisy individuálního topidla:

V objektu rolnické usedlosti jsou dvě individuální topidla, která mohou být provozována buď každé zvlášť nebo v kombinaci, jak si to vyžaduje situace. Jedná se o hlavní těleso chlebové pece, ke které je přistavěn celokachlový sporák s kobkou .

- a) Pokud se bude topit ve sporáku v jizbě tak se stanovuje následující topný režim : hodinová dávka paliva rozdělena do dvou přikládání : $2 \times 2,0 - 2,5$ kg paliva (suché dřevo s vlhkostí do 20%).
- b) Pokud se bude topit v chlebové peci, tak se režim podřízuje potřebě, tedy zda se jedná o ukázku či funkční pečení. Pec se roztápí několik hodin pod dozorem obsluhy. Rozehřívání a vytápění musí být postupné, bez tepelných šoků. Po ukončení pečení je třeba zkонтrolovat teplotu uvnitř pece a na pláště topidla v rohu u stěny a tyto zapsat do provozního deníku.
- c) O veškerém provozu individuálního topidla doporučujeme vést provozní deník, protože se může měnit obsluha nebo záskok za ni a nemusí dojít k plnohodnotnému předání a seznámení s okolnostmi užívání topidel. Do deníku by se zapisovaly dny, kdy se topilo a ve kterém topidle, kdy se odcházel nebo ukončil čas topení, zda bylo provedeno čištění sporáku, revize komínu a jeho čištění, apod.

Ostatní ujednání :

Skutečný technický stav individuálních topidel i komínu byl ověřen při osobní prohlídce na místě samém v září 2015 za účasti zástupce VMP, pana Zbigniewa Adamuse (znalce pro problematiku komínů) a Ing. Antonína Šimáčka (znalce pro obor individuálních topidel).

Protože nebylo možné provést na topidle sondáž skladby materiálů, např. ve styku topidla a okolních stěn, zabezpečit dodržování zásady užívání, kdy nelze překračovat doporučené hodinové dávky paliva ani zkracovat intervaly přikládání.

Tento pasport individuálního topidla bude součástí znaleckého posouzení dle objednávky od Valašského muzea v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm , číslo objednávky 2015/284/Ob . ze dne 5.6.2015, vyřizuje: Holišová.

I když se jedná o kulturní památku je třeba si zároveň uvědomit, že jde o funkční objekt stavby, která se využívá pro přiblížení historie a seznámení se životem u nás v 19.století a tedy musí se provoz , údržba a opravy podílit platným normám a předpisům, např. stavebnímu zákonu v platném znění a předpisům o bezpečnosti provozu .

Použitá literatura a odkazy:

- 1) Beskydy,stavby a život v nich – Jiří Langer, Pavel Šmíra, Radek Bryol, Henryk Wawreczka, Wart Třinec 2011
- 2) Ing.arch.T.Tzoumasová – projekt sanace a opravy bývalé radnice a opravy omítka objektu – z roku 2007
- 3) Obydlí v Karpatech a přilehlých oblastech balkánských , Jiří Langer, Helena Bočková,syntéza mezinárodního výzkumu, Šmíra-print,s.r.o., Ostrava 2010

Realizační dokumentace k topidlu:

Poznámka: pro používání je nutné dodržet ještě několik zásad, a to:

- Před každou sezónou nechat prohlédnout komín i topeniště odbornou firmou, která provede i odborné vyčištění
- Před uvedením do provozu je nutné zkontolovat a opravit všechny spoje kamnářského materiálu, aby nedošlo k nekontrolovatelnému zahoření kvůli narušené konstrukci stěny pece, apod.
- Při užívání topidla dodržovat předepsané množství paliva a limity přikládání (zde lze využít nejnovějších poznatků norem např. ČSN EN 15544, apod.).

K odbornému posudku znalce Ing. Antonína Šimáčka lze s odkazem na ČSN EN 15544 uplatnit doporučení množství paliva pro bezpečný provoz kuchyňského sporáku.

5. Otázky zadavatele, na které znalec odpovídá

1) Lze spotřebiče paliv a spalinovou cestu v budoucnu bezpečně provozovat?

Odpověď:

Pro bezpečný provoz spalinové cesty a spotřebičů paliv v objektu „47 Obytné stavení z Jezerného č. 38“ nutno zajistit:

- výšku komínové hlavy upravit dle současného požadavku vyhlášky 268/2009 Sb. a ČSN 73 4201 (resp. dle původních požadavků stavebních předpisů), minimálně však dle původních zvyklostí a stavebních předpisů. Vyústění spalin pod krycí hlavou ústí není vhodné provedět pod hřebenem střechy – nebezpečí zafoukávání žhavých spalin do konstrukce střechy.
- Protože nebylo možné provést na topidle sondáž skladby materiálů, např. ve styku topidla a okolních stěn, zabezpečit dodržování zásady užívání, kdy nelze překračovat doporučené hodinové dávky paliva ani zkracovat intervaly přikládání.

Závěr: při dodržení výše uvedeného lze umožnit další, bezpečný provoz spotřebičů paliv a spalinových cest.

V Třinci, dne 09.11.2015

Znalecká doložka

Znalecký posudek jsem podal jako znalec jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě ze dne 13.5.2008 č.j. Spr 1511/2008 pro základní obor - stavebnictví, pro odvětví - stavební odvětví různá, specializace - domovní komíny, komínové systémy.

47/2015

**Znalecký posudek je zapsán pod poř.čís.
znaleckého deníku.**

Znalečné a náhradu nákladů (náhradu mzdy) účtuji podle připojené likvidace na základě dokladu čís. xx/12/15

Podpis znalece

Zbigniew Ondřej Adamus – soudní znalec
Obor stavebnictví, odvětví různá, specializace domovní komíny, komínové systémy
Dvořákova 259, 739 61 Třinec

6. Slib znalce (tlumočníka)

Podle § 111 odst. 1 tr. rádu a § 6 zákona č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících a s ohledem na § 24 odst. 2 předmětného zákona ve věci zhodnocení podmínek pro bezpečnou funkci spotřebiče paliv a spalinové cesty v objektu „47 Obytné stavení z Jezerného č. 38“

s l i b u j i,

že při své znalecké (tlumočnické) činnosti budu přesně dodržovat právní předpisy, že znaleckou (tlumočnickou) činnost budu konat nestranně podle svého nejlepšího vědomí, že budu plně využívat všech svých znalostí a že zachovám mlčenlivost o skutečnostech, o nichž jsem se při výkonu znalecké (tlumočnické) činnosti dozvěděl.

Současně beru na vědomí ustanovení § 106 tr. ř. o povinnosti oznámit bez odkladu skutečnosti, pro které bych byl jako znalec (tlumočník) ve věci vyloučen (například pochybnosti o nepodjatosti § 11 odst.1 zákona č. 36/1967 Sb.), nebo které by mě jinak bránily být ve věci činným jako znalec (tlumočník).

Současně beru na vědomí poučení o významu znaleckého posudku z hlediska obecného zájmu o trestních následcích křivé výpovědi a vědomě nepravdivého znaleckého posudku.

V Třinci, dne 09.11.2015

Zbigniew Ondřej Adamus

jméno a příjmení znalce - podpis